

Pròleg

La col·lecció Jardins de Samarcanda repren la seva acció poètica després d'un canvi en l'organització interna de Cafè Central, com ja s'ha fet saber. La idea és la continuïtat de la col·lecció amb la mateixa línia de rigor i compromís poètic que pensem que l'ha caracteritzat al llarg dels trenta-dos anys anteriors. Amb *Aquesta sang*, de Mireia Calafell (que es publica al mateix temps que *Dart*, d'Alice Oswald) reprenem, amb més entusiasme, si fos possible, el camí marcat des de 1992: «Editar textos inscrits dins d'una poètica oberta i de propòsits renovadors». I això volia i vol dir posar la mirada en la poesia que s'escriu ara als Països Catalans i en les traduccions més interessants que ens arriben de fora.

El volum que el lector té a les mans aplega quatre dels llibres publicats per Mireia Calafell d'ençà que va iniciar la seva brillant carrera amb *Poètiques del cos* (Galerada, 2006). Aquest llibre i *Tantes mudes* (Perifèric, 2014) feia un temps que estaven exhaurits; a aquests dos llibres s'hi ha afegit una breu selecció de poemes —feta per l'autora— dels altres dos reculls, *Costures* (Viena, 2010) i *Nosaltres, qui* (LaBreu, 2020), amb la idea de donar una perspectiva més global d'una obra poètica que ja podem començar a llegir com un referent del nostre temps. També s'han inclòs els pròlegs o epílegs que acompanyaven l'edició original de cada llibre.

Els editors

POÈTIQUES DEL COS

XLII Premi de Poesia Amadeu Oller
Primera edició: Galerada, serveis editorials, 2006

PRIMERA PART

Your body is battleground.

BARBARA KRUGER

I

Diuen que, al llarg d'una nit d'estiu,
la barbàrie va retre's homenatge
i nosaltres, per por de tenir por,
no vàrem proclamar
la revolta del llenguatge,
i ara ens toca creure
que és massa tard per tot
mentre hi ha qui es dissol en lletanies
d'una espera que espera
allò que no vindrà
i que si ve no sabrem veure,
distrets en el parlar
sense dir res de les imatges,
repassant l'agenda, fent memòria,
desfent-nos en la pantalla, defensant-nos,
fent règim, règim de tot,
ignorant que hi ha secrets,
acceptant les condicions d'unes vacances pagades,
preparant el biberó, que el nen no plori,
firmant contractes: tres mesos més de prova,
complint discursos, fent cua,
esnifant la pols de la rutina, comprant de tot,
investigant qui parla quan parlem,
tapant-nos la boca, llegint les sobres,
i resignant-nos a saber
qui ens crema la mirada.

II

Ara estàs sola, a la intempèrie,
i, per saber qui ets, et mires al mirall
perduda en la paradoxa d'un cos representat
que és sempre enunciat
malgrat la xemeneia, el mètode i el discurs
d'aquell filòsof podrit en la desconfiança
d'allò que estava fora del seu nom,
sense saber que el jo és subjecte
només en tant que cos.
Potser en aquelles hores del foc i l'*ergo sum*
ja s'intuïa l'inici de la fi, l'esgotament d'un temps
que era instant, ara i aquí,
l'adeu a la festa de la pell i els orificis,
de la metamorfosi: l'etern esdevenir,
del carnaval i Gargantua, de la fragmentació,
de la imaginació i la sorra de la platja.
Sonava ja l'última nota de la dansa de la mort
—oh festa *stultorum*, *good bye risus paschalis!*—.
Arribava Crusoe a l'illa a desvirgar-la
i xiulava Divendres tot escombrant
la casa de cristall de Frank Lloyd Wright.
Calgueren dues guerres per desvetllar
l'atroç ferocitat d'un déu inversemblant
que no mirava el cel, que no dubtava mai.
Calgueren dues guerres i un disgust,
les queixes d'aquell maig i un armari mal tancat,
les lluites per la nit, els bars de llibertat,
les *queen*, els *king*... les *drag*.

III

En el nou escenari en què t'estàs
el reflex et retorna una imatge de tu
sagnant sota l'aixella, colonitzada,
travessada de discursos
que et conformen i vesteixen
amb la roba que creus haver triat.
Dubtes si rebel·lar-te o seguir el ritme imposat
del senyal de la porta d'aquell bany,
del maquillatge i la pica tacada
d'escuma d'afaitar cames, bigotis, la teva veritat.
Només si vols pagar un preu insubornable
podràs sortir al carrer a brindar
que el mur discursiu de façanes i normes
està molt ben travat: són segles de treball
delimitant el gest de l'escultor
que perfila paraules mai neutrals,
signes que delaten les escriptures de la pell
embolicades de falsa originalitat,
poder de les vocals que hauràs de desvelar
si pretens representar el no representat:
la lluita dels artistes per no ser devorats,
la tenaç voluntat de no deixar morir
els artefactes culturals i el seu alè de llibertat,
l'esforç continuat d'uns altres ulls possibles
miops dins l'espectacle d'aquesta societat.

IV

Poètiques del cos que contenen
(si les traïem del seu mutisme)
que hem esdevingut —com a l'origen—
cyborgs autòmats dins la perversa xarxa
dels correus electrònics i les converses digitals:
ara els comiats
arriben en nous formats
i les factures en *attachments* que no s'obren
—*from jo to tu, ¿from jo?*—.
Es perd allò que importa:
arxius classificats, hores de son,
les lletres dels petons
de comiats sense abraçada.
Tanta precarietat acumulada
a les voreres de la pell,
que no ens podem pensar
d'un mes cap endavant,
tancades dins de trenta metres ridículs
on s'estrafa la vida,
lluïtant per no decaure,
que som a fi de mes
i encara no has comprat
el pa al supermercat
i passen de les vuit: tot és tancat
tret de la nova botiga
amb empleats efímers
que avui, si cal, no dormiran.
No t'angoixis, tranquil·la

a totes hores, és possible gastar
—*I shop therefore I am*—.